

Sygn. akt I AGa 135/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Elżbieta Bieńkowska (spr.)
Sędziowie	:	SA Irena Ejsmont - Wiszowata SA Bogusław Suter
Protokolant	:	Sylwia Radek-Łuksza

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2018 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Banku (...) S.A. w W.**

przeciwko **R. N. (1)**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 11 maja 2018 r. sygn. akt V GC 284/17

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) **zasądza od pozwanego R. N. (1) na rzecz powoda (...) Banku (...) S.A. w W. kwotę 1.103.090,10 (jeden milion sto trzy tysiące dziewięćdziesiąt 10/100) zł z odsetkami od kwoty 929.212,69 zł według zmiennej stopy procentowej obowiązującej dla kredytów przeterminowanych w (...) S.A., stanowiącej każdorazowo czterokrotność stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego od dnia 19 września 2017 r. do dnia zapłaty;**

b) **zasądza od pozwanego na rzecz powoda 65.972 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;**

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda 63.255 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

E. I. E. B. S.

Sygn. akt I AGa 135/18

UZASADNIENIE

(...) Bank (...) S.A. w W. wnosił o zasądzenie od R. N. (1) kwot: 929.212,69 zł tytułem niespłaconego kapitału pożyczki oraz 173.814,44 zł tytułem niespłaconych odsetek naliczonych za okres od 25 marca 2016 r. do 10 września 2017 r. Podała, że dochodzone pozwem kwoty stanowią niespłacone zobowiązania pozwanego wynikające z zawartej w dniu 14 września 2012 r. umowę pożyczki hipotecznej dla małych i średnich przedsiębiorstw.

R. N. (2) nie wniósł odpowiedzi na pozew i nie uczestniczył w procesie.

Wyrokiem zaocznym z dnia 11 maja 2018 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie oddalił powództwo.

Sąd wskazał, że z dołączonych do pozwu dokumentów wynika, iż strony zawarły w dniu 14 września 2012 r. umowę pożyczki hipotecznej dla małych i średnich przedsiębiorstw, na mocy której (...) S.A. w W. udzielił R. N. (1) pożyczki hipotecznej w wysokości 1.100.000 zł, która miała zostać spłacona do dnia 15 sierpnia 2027 r.

W dniu 14 sierpnia 2013 r. strony zawarły aneks nr (...), w którym stwierdzono, że zadłużenie pozwanego wynosi 1.044.381,98 zł, odsetki 6.622,81 zł i termin spłaty całości zadłużenia określono na 25 stycznia 2027 r.

W dniu 27 stycznia 2015 r. podpisano aneks nr (...), w którym zadłużenie ustalono na 978.048,80 zł, należne odsetki na 6.083,47 zł, zaś termin spłaty określono na 25 stycznia 2030 r.

Z wyciągu z ksiąg bankowych wynikało, że zadłużenie pozwanego wynosi: 929.212,69 zł z tytułu należności głównej i 173.814,44 zł z tytułu odsetek.

W tak ustalonym stanie faktycznym, Sąd Okręgowy stwierdził, że przedłożone przez powodowy bank dowody budzą uzasadnione wątpliwości i są niewystarczające do uwzględnienia powództwa (art. 339 § 2 k.p.c.).

Wynika z nich bowiem jedynie, że strony łączyła umowa pożyczki, która była spłacana przez pozwanego, przy czym końcowy termin jej zwrotu przypadał na 25 stycznia 2030 r. Bank nie przedstawił natomiast żadnych dowodów wskazujących, że dochodzone pozwem roszczenia są wymagalne, ani też nie wykazał sposobu wyliczenia ich wysokości. Nie przedłożył bowiem dowodu wypowiedzenia umowy pożyczki, ani nawet nie podał w jakim trybie i z jakich przyczyn do tego doszło. Tym samym uniemożliwił weryfikację zasadności dochodzonych roszczeń.

Apelację od tego wyroku wywiódł powód. Zarzucił Sądowi I instancji naruszenie:

- art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c. przez uznanie, że nie udowodnił dochodzonych pozwem roszczeń oraz ich wysokości;
- art. 339 § 2 k.p.c. przez uznanie za niewiarygodne twierdzeń o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie.

Skarżący wnosił o zmianę wyroku przez uwzględnienie powództwa, albo jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Sąd pierwszej instancji uznając, że zachodzą przewidziane w art. 339 § 2 in fine k.p.c. przeszkody do uwzględnienia powództwa w oparciu o przytoczone w pozwie twierdzenia o okolicznościach faktycznych wskazał na brak dowodu wypowiedzenia umowy pożyczki zgodnie z zasadami zawartymi w § 14 umowy oraz dowodów umożliwiających weryfikację wysokości dochodzonego roszczenia głównego i odsetkowego.

Słusznie zatem skarżący zarzuca, że zaskarżony wyrok wydany został z naruszeniem art. 339 § 2 k.p.c. Przepis ten bowiem jako zasadę ustanawia założenie, że twierdzenia o okolicznościach faktycznych zawarte w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą stają się podstawą faktyczną wyroku zaocznego bez ich weryfikacji w postępowaniu dowodowym

Przyjmowanie za prawdziwe twierdzeń faktycznych powoda zawartych w pozwie lub w innych pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą jest wyłączone, jeżeli: 1) budzą one uzasadnione wątpliwości albo 2) zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 in fine). O uzasadnionych wątpliwościach – w rozumieniu omawianego przepisu - może być mowa zatem wówczas gdy twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych są wzajemnie sprzeczne lub niezgodne albo się wzajemnie wykluczają, względnie są ze swej istoty nieprawdopodobne bądź sprzeczne z faktami, które są znane powszechnie (art. 228 § 1) albo znane sądowi urzędowo (art. 228 § 2). Nie przedstawienie przez powoda dowodów co do przytoczonych w uzasadnieniu roszczenia twierdzeń faktycznych nie uzasadnia w żadnym razie odmowy przyjęcia za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą,

W tych okolicznościach Sąd Apelacyjny uznał, że prawidłowe rozstrzygnięcie sprawy wymagało uzupełnienia postępowania dowodowego .

W obecnym modelu procedury cywilnej, sąd odwoławczy nie ogranicza się bowiem wyłącznie do kontroli sądu pierwszej instancji, lecz bada ponownie całą sprawę, a kontrolując prawidłowość zaskarżonego orzeczenia, pełni również funkcję sądu merytorycznego, który może rozpoznać sprawę od początku, uzupełnić materiał dowodowy lub powtórzyć już przeprowadzone dowody, a także poczynić samodzielnie ustalenia na podstawie materiału zebranego w postępowaniu w pierwszej instancji. Tym samym postępowanie apelacyjne - choć odwoławcze - ma charakter merytoryczny.

Jako, że prawidłowe zastosowanie prawa materialnego jest uzależnione od poczynienia prawidłowych ustaleń w zakresie stanu faktycznego sprawy, wobec tego Sąd Apelacyjny za zasadne uznał uzupełnienie materiału dowodowego o dokumenty dołączone przez powoda do apelacji w postaci: oświadczenia z dnia 10 sierpnia 2016 r. o wypowiedzenia umowy wraz z dowodem doręczenia w dniu 30 sierpnia 2018 r. (k. 83-85), wniosku pozwanego z dnia 4 stycznia 2017 r. o zawarcie umowy restrukturyzacyjnej (k. 86 - 88), umowy ugody nr (...)z dnia 5 stycznia 2017 r. wraz z aneksem (k. 89 – 90), oświadczenia o odstąpieniu od ugody (k. 91 -93) oraz pism pozwanego z 15 lutego i 10 maja 2017 r. zawierających prośby o przesunięcie terminu spłaty zobowiązań (k. 94 – 95).

W ocenie Sądu Apelacyjnego dowody te są wystarczające do uznania, że w okolicznościach niniejszej sprawy wystąpiły wymienione w § 14 umowy przesłanki do jej wypowiedzenia, w efekcie czego zgodnie z § 15 umowy niespłacona część pożyczki wraz z naliczonymi odsetkami zostały postawione w stan wymagalności. Co więcej treść zawartej przez strony ugody przesądza o tym, iż R. N. (2) nie tylko nie kwestionował istnienia tych roszczeń ale uznał także ich wysokość. W efekcie uznać należało, że zaistniały przesłanki do uwzględnienia powództwa w dochodzonej pozwem wysokości (art. 720 k.c.). O odsetkach Sąd orzekł w oparciu o art. 481 k.c. Natomiast o kosztach procesu postanowiono zgodnie z wynikającą z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty poniesione przez powoda, do których zwrotu zobowiązany został pozwany składają się: opłata od pozwu - 55.155 zł, koszty zastępstwa prawnego - 10.800 zł i opłata skarbową – 17 zł, łącznie 65.972 zł.

Z tych też względów, Sąd Apelacyjny zmienił zaskarżony wyrok zaoczny i na podstawie art. 386 §1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego postanowił na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 108 §1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7) i § 10 ust. 1 pkt 2) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265).

E. I. E. B. S.